

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Woerden : 9 januari 2026
onze ref. : E26b01/HG-mvdb
doorkiesnr. : 03 [REDACTED]
e-mail : [REDACTED]@vemw.nl

onderwerp : Zienswijze VEMW m.b.t. de Consultatie vormgeving invoedingstarief (zaaknummer: ACM/23/182950)

Geachte directie,

Middels een publicatie van 12 november 2025 op de website van de ACM stelt de ACM belanghebbenden in de gelegenheid te reageren op het door de ACM opgestelde consultatiedocument "Consultatiedocument vormgeving invoedingstarief" (hierna "Consultatiedocument"). Van de geboden gelegenheid tot het indienen van een schriftelijke zienswijze maakt VEMW graag gebruik.

Vanuit het oogpunt van kostenreflectiviteit ligt het voor de hand om invoeders te laten bijdragen aan de bekostiging van elektriciteitsinfrastructuur, waar zij immers zelf ook gebruik van maken en dus op grond hiervan ook kosten veroorzaken. In tegenstelling tot het verleden is er niet langer sprake van een situatie waarin invoeding de vraag volgt. Het gevolg daarvan is dat een aanzienlijk deel van de investeringen die netbeheerders doen gedreven worden door de energietransitie en de noodzaak om de toenemende invoeding te faciliteren. Desondanks is het cruciaal dat bij afweging of een invoedingstarief ingevoerd wordt voldaan wordt aan bepaalde randvoorwaarden die VEMW in deze reactie uiteen zet.

In randnummer 19 van het consultatiedocument geeft de ACM daarbij als voorbeeld dat een invoedingstarief "consequenties kan hebben voor elektriciteitsprijzen, de concurrentiepositie van Nederlandse elektriciteitsproducenten in Europa, de economische levensvatbaarheid van regelbare productiecapaciteit en het investeringsklimaat voor duurzame opwek in Nederland." Het is noodzakelijk dat de concurrentiepositie van Nederlandse elektriciteitsafnemers hier expliciet aan wordt toegevoegd. Met name de elektriciteitsafnemers die concurreren op een internationale markt.

Bij invoering van een invoedingstarief moeten goed de voor- en nadelen op het hele systeem geanalyseerd worden, bijvoorbeeld de totale elektriciteitskosten voor afnemers. Het heeft weinig zin dat als de transporttarieven dalen, tegelijkertijd de elektriciteitsprijs stijgt, met mogelijk per saldo hogere kosten voor afnemers. In randnummer 20 van het consultatiedocument schrijft de ACM terecht dat de effecten van een invoedingstarief getoetst moeten worden op evenredigheid en

---

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

Houttuinlaan 12
3447 GM WOERDEN
KvK Utrecht nr. 30147022

Telefoon 0348 48 43 50
E-mail [REDACTED]@vemw.nl
Internet www.vemw.nl

IBAN: NL20ABNA0551408340
BICcode: ABNANL2A
BTW nr. NL 0011.19.904.B01

proportionaliteit. In de beantwoording van de vragen uit het consultatiedocument gaat VEMW er voor het gemak vanuit dat dit onderzoek gedaan is en het resultaat positief is.

Zoals hierboven benoemd dient een invoedingstarief aan bepaalde randvoorwaarden te voldoen om te waarborgen dat er per saldo geen negatieve gevolgen zijn. Vooral in deze tijd, waarin de betaalbaarheid van energie voor afnemers onder druk staat, is het onverstandig om wijzigingen door te voeren waarvan de gevolgen niet of onvoldoende overzien zijn. VEMW is op dit moment niet overtuigd dat bij de invoering van een invoedingstarief aan de volgende cruciale randvoorwaarden is voldaan:

1. De invoering van een invoedingstarief moet leiden tot daling van de totale systeemkosten.
  - a. De som van de netkosten die in rekening wordt gebracht bij afnemers en producenten moet dalen. Immers, een invoedingstarief zou moeten leiden tot een efficiënter capaciteitsbeslag en een efficiënter netgebruik van invoeders, waarmee de kosten dalen.
  - b. Het doorbelasten van (een deel van) de netkosten aan invoeders mag niet leiden tot stijging van de commodityprijs van elektriciteit die groter is dan het bedrag waarmee de nettarieven voor afnemers dalen.
2. De invoering van een invoedingstarief mag niet leiden tot bijkomende schade.
  - a. Eventuele weglek van elektriciteitsproductie naar het buitenland die leidt tot netto extra CO₂-emissies.
  - b. Risico's voor de leveringszekerheid als gevolg van het eventueel vroegtijdig sluiten van gascentrales.

Meerdere rapporten hebben aangetoond dat de netto totale elektriciteitskosten zullen stijgen, dat weglek vrijwel onvermijdelijk is en dat locatiesturing zeer beperkt is doordat andere parameters doorslaggevend zijn voor het bepalen van de locatie. Daarom mag niet voetstoots worden aangenomen dat aan bovenstaande randvoorwaarden is voldaan zoals ACM lijkt te doen en is grondig onderzoek noodzakelijk om hierover zekerheid te verkrijgen. Daarnaast verdient het aanbeveling om aansluiting bij omliggende landen bij het invoeren van een invoedingstarief te overwegen teneinde een gelijk speelveld te borgen en de Nederlandse energie- en industrietransitie niet te vertragen.

Tenslotte benadrukt VEMW nogmaals dat het cruciaal is dat een eventueel invoedingstarief voldoet aan de door VEMW in deze zienswijze genoemde randvoorwaarden. VEMW heeft in eerdere bijeenkomsten en gesprekken met de ACM over het invoedingstarief aangegeven dat onderzoek nodig is dat bewijst dat aan deze randvoorwaarden voldaan kan worden. Tot dit moment heeft VEMW nog geen resultaten gezien die dit bevestigen en roept daarom nogmaals de ACM op dit onderzoek uit te voeren. Bij het beantwoorden van onderstaande vragen is VEMW ervan uitgegaan dat onderzoek zal plaatsvinden dat bewijst dat aan de randvoorwaarden voldaan wordt.

Vraag 1. Kunt u zich vinden in bovenstaande onderverdeling van kostencategorieën met als doel het vormgeven van een invoedingstarief? Ziet u nog andere opties?

Indien de EU-grens gehanteerd dient te worden is het logisch deze onderverdeling te maken. Het zou echter ook logisch zijn om de totale kosten voor infrastructuur en de totale kosten voor

---

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

congestiemanagement te splitsen aangezien dit erg verschillende kostenposten zijn. VEMW zou dus graag een aparte categorie zien voor de kosten voor congestiemanagement.

Daarnaast is nog de vraag of de verdeling zo simpel gesteld kan worden. Netbeheerders maken namelijk ook kosten die niet direct in deze categorieën vallen. Denk aan kosten voor kantoorpanden, personeel en andere kosten die gemaakt worden voor de interne bedrijfsvoering. VEMW is van mening dat deze kosten een aparte categorie beslaan en niet onder de EU-grens zouden moeten vallen.

Vraag 2. De ACM stelt dat de kosten die invoeders veroorzaken voor infrastructuur en congestiemanagement voornamelijk samenhangen met de (piek)netcapaciteit en minder met het energieverbruik.

a. Kunt u zich in algemene zin vinden in de beschrijving van de kosten voor infrastructuur en congestiemanagement? Zo nee, kunt u uw antwoord toelichten?

Nee, de onduidelijkheid zit in de laatste zin van randnummer 24: "Dit zijn dus alle kosten van netbeheerders, behalve kosten voor ondersteunende diensten en netverliezen." VEMW is van mening dat ook kosten voor de interne bedrijfsvoering van netbeheerders niet onder de kosten voor infrastructuur en congestiemanagement vallen.

b. Deelt u het beeld van de ACM over hoe deze kosten samenhangen met het netgebruik van invoeders? Kunt u uw antwoord toelichten?

VEMW kan voor een deel meekomen. Uiteraard zijn de kosten afhankelijk van de (piek)netcapaciteit. Echter, invoeders veroorzaken ook kosten door de locatie die zij kiezen voor hun productielocaties.

Vraag 3. De ACM veronderstelt dat de kosten voor ondersteunende diensten veroorzaakt door invoeders het meest samenhangen met het totaal aan ingevoede en afgenomen volumes aan elektriciteit.

a. Kunt u zich in algemene zin vinden in de beschrijving van de kosten voor de ondersteunende diensten? Zo nee, kunt u uw antwoord toelichten?

ja

b. Deelt u het beeld van de ACM over hoe deze kosten samenhangen met het netgebruik van invoeders? Kunt u uw antwoord toelichten?

Ja, het is echter belangrijk op te merken dat de kosten voor ondersteunende diensten ook steeds sterker afhankelijk worden van de volatiliteit van hernieuwbare opwek en daarmee in steeds grotere mate ook veroorzaakt worden door invoeders.

Vraag 4. De ACM stelt dat de kosten voor netverliezen door invoeders voornamelijk samenhangen met het totaal aan ingevoede en afgenomen volumes aan elektriciteit.

a. Kunt u zich in algemene zin vinden in de beschrijving van de kosten voor netverliezen? Zo nee, kunt u uw antwoord toelichten?

Ja.

b. Deelt u het beeld van de ACM over hoe deze kosten samenhangen met het netgebruik van invoeders? Kunt u uw antwoord toelichten?

Ja. De afstand die de ingevoede elektriciteit getransporteerd wordt, en daarmee de mate van netverliezen, is direct gerelateerd aan de afstand tussen de invoeder en de afnemer. Logischerwijs dienen beide partijen deze kosten te delen.

Vraag 5. De ACM beschrijft in deze paragraaf drie mogelijke tariefdragers voor invoedingstarieven (kWh, kWcontract en kWmax) en hun mogelijke toepassing per kostencategorie.

a. Kunt u zich vinden in deze beschrijving van de verschillende tariefdragers en hun kenmerken? Zo nee, kunt u dit toelichten?

Ja.

b. Welke tariefdrager(s) acht u het meest wenselijk per kostencategorie en waarom?

VEMW is van mening dat de beste prikkel uitgaat van een combinatie tussen kW_{contract} en $kW_{\text{max(gewogen)}}$. De kW_{contract} reflecteert het feit dat een netbeheerder in de netplanning rekening moet houden met deze capaciteit. De $kW_{\text{max(gewogen)}}$ reflecteert de piekcapaciteit welke gefaciliteerd wordt.

Deze overweging geldt voor alle kostencategorieën. Een kWh-tariefdrager lijkt minder gewenst omdat dat min of meer een simpele opslag is voor veel invoeding. Een kWh-tariefdrager is eventueel slechts begrijpelijk voor specifieke kosten die direct samenhangen met verbruik (zoals netverliezen en ondersteunende diensten. Dit zou dan zowel voor invoeding als afname moeten gelden. Concreet moeten die specifieke kosten dan 50:50 verdeeld worden over invoeding en afname, want de totale volumes (invoeding en afname) zijn gelijk aan elkaar.

c. Ziet u nog andere relevante voor- of nadelen van de tariefdragers die in de afweging betrokken zouden moeten worden? Zo ja, welke?

Bij invoeders zou er altijd gekozen moeten worden voor tijdsafhankelijke tarieven. Zeker voor de kW_{max} , vandaar dat VEMW het ook $kW_{\text{max(gewogen)}}$ heeft genoemd. Hier gaat de sterkste prikkel vanuit om de kosten voor infrastructuur (gebouwd om de piek te faciliteren) te beteugelen. Een ander voordeel van tijdsafhankelijke tarieven vanuit kostenreflectiviteit: invoeders kunnen zelf invloed uitoefenen op de hoogte van hun nettarieven.

Vraag 6. De ACM is in deze paragraaf ingegaan op de mogelijkheid tot het opnemen van een vorm van tijdsdifferentiatie in het invoedingstarief.

a. Moet er volgens u een vorm van tijdsdifferentiatie opgenomen worden? Zo ja, hoe moet dit vormgegeven worden? Zo nee, waarom niet?

Ja. Zoals eerder beschreven is tijdsdifferentiatie cruciaal grip te houden op de kosten voor infrastructuur. Bij afname wordt op dit moment voor elk netvlak een aparte tijdsdifferentiatie

uitgewerkt die de optimale prikkel geeft. Dit dient ook voor invoeding te gebeuren om zo de juiste prikkels op de juiste plaats te krijgen. De tweede optie heeft voor VEMW dus de voorkeur.

b. Ziet u nog andere opties voor tijdsdifferentiatie in het invoedingstarief?

Naast netvlak zouden ook verschillende locaties in het net een andere tijdsdifferentiatie kunnen hebben. Denk bijvoorbeeld aan locaties met veel bedrijfsmatige afname tegenover locaties met veel afname door consumenten.

Vraag 7. Deelt u de opvatting van de ACM dat het (vooral nog) niet wenselijk is om locatiedifferentiatie op te nemen in het invoedingstarief? Kunt u uw antwoord toelichten?

Locatiedifferentiatie is slechts rechtvaardig wanneer toegepast op nieuwe installaties en niet op bestaande installaties die op voorhand een locatiedifferentiatie niet hebben kunnen voorzien. Daarnaast is een locatieafhankelijk tarief sterk onderhevig aan veranderingen in de fysieke situatie en is het erg lastig hier zekerheid over de verschaffen voor de lange termijn. Daardoor zou dit ook kunnen leiden tot verschillende tarieven voor invoeders op dezelfde locatie.

Vraag 8. De ACM spreekt op basis van haar analyse een voorlopige voorkeur uit voor een 50/50-verdeling van kosten tussen invoeders en afnemers in plaats van een verdeling op basis van netgebruik tussen invoeders en afnemers.

a. Kunt u zich vinden in de beschrijving van een 50/50 verdeling? Kunt u dit toelichten?

Ja. Een 50/50 verdeling klinkt logisch gezien ook het feit dat afname en invoeding altijd in balans dient te zijn. Daarbij is het wel belangrijk dat de randvoorwaarden die VEMW aan het begin van deze zienswijze geschetst heeft in acht worden genomen.

b. Kunt u zich vinden in de beschrijving van de verdeling op basis van netgebruik? Kunt u dit toelichten?

Ja. De verdeling op basis van netgebruik en daarmee daadwerkelijke kostenveroorzaking is inderdaad het meest nauwkeurig.

c. Zie u nog andere opties voor de verdeling van deze kosten? Zo ja, welke?

Uiteraard zijn andere vaste verdelingen in percentages denkbaar.

d. Hoe zou de ACM volgens u de kosten moeten verdelen tussen afnemers en invoeders? Kunt u uw antwoord toelichten?

VEMW kan zich vinden in de overwegingen van de ACM dat stabiliteit, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid belangrijke factoren zijn in het vaststellen van de verdeling. 50/50 heeft daarom de voorkeur.

Vraag 9. Deelt u de opvatting van de ACM dat de EU-grens ook op distributieniveau toegepast moet worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Bij VEMW komt de vraag op of de EU-grens in Verordening 838/2010 niet strijdig met de uitspraak van het Europees Hof van Justitie van 2 september 2021 dat het vaststellen van tarieven is voorbehouden aan de onafhankelijke nationale regulerende instantie van een lidstaat. Dit schreef de ACM in elk geval zelf in een [nieuwsbericht](#) op 29 november 2021 in reactie op de uitspraak van het Europees Hof van Justitie. Heeft de ACM niet de exclusieve bevoegdheid om zelf deze tarieven te bepalen?

Indien de EU-grens wordt toegepast, dan zal dat er toe leiden dat de tarieven voor afnemers aanzienlijk hoger worden dan zonder de grens. Zou de redenering van de ACM zoals gebruikt in randnummer 55 (dat dit kostenverschil niet gerechtvaardigd is) hier dan ook niet toegepast moeten worden?

Wat VEMW betreft dient de EU-grens dan ook niet op distributieniveau toegepast te worden, zolang wel aan de randvoorwaarden kan worden voldaan zoals beschreven in deze zienswijze.

Vraag 10. De ACM is in het eerste deel van deze paragraaf ingegaan op de wenselijkheid van cascadering van de kosten die door een invoedingstarief gedekt worden.

a. Deelt u de opvatting van de ACM dat cascadering van deze kosten in enige vorm gewenst is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Ja. VEMW herkent de redenering van de ACM en deelt de opvatting dat cascadering leidt tot meer kostenreflectiviteit. Wanneer gebruikers meerdere netvlakken belasten is het logisch dat hieraan meebetaald wordt.

b. Deelt u de opvatting van de ACM dat cascadering waarbij hogere gelegen netvlakken meebetalen aan lager gelegen netvlakken de beste optie is? Kunt u uw antwoord toelichten?

Ja. Elektriciteit stroomt in de regel van hogere netvlakken naar lagere netvlakken. Dat is de reden dat er cascadering voor afname plaatsvindt waarbij aangeslotenen op lagere netvlakken betalen voor transport op hogere netvlakken. Voor invoeders geldt hetzelfde, zij het andersom, waarbij de opgewekte elektriciteit doorstroomt naar lagere netvlakken. De voorgestelde cascadering, omgekeerd aan die voor afname, is dan ook een logische.

Vraag 11. De ACM is hierboven ingegaan op welke cascadering zij het meest passend acht per kostencategorie voor het vormgeven van een invoedingstarief.

a. Deelt u de opvatting van de ACM dat omgekeerde cascadering voor netverliezen de beste optie is? Zo nee, wat is volgens u de beste optie en waarom?

Ja.

b. Deelt u de opvatting van de ACM dat omgekeerde cascadering voor kosten onder de EU-grens de beste optie is? Zo nee, wat is volgens u de beste optie en waarom?

Ja.

c. Deelt u de opvatting van de ACM dat voor ondersteunende diensten een uniform tarief de beste optie is? Zo nee, wat is volgens u de beste optie en waarom?

Ja.

Vraag 12. De ACM spreekt in deze paragraaf haar voorkeur uit om het net op zee op dezelfde hoogte als het EHS-netvlak in de cascadering in te delen.

a. Deelt u de opvatting van de ACM dat het net op zee meegenomen moet worden in de cascadering? Zo nee, waarom niet?

Ja.

b. Deelt u de conclusie van de ACM dat indeling op de hoogte van het EHS-netvlak het meest passend is? Zo nee, op welke manier met het net op zee dan ingedeeld worden?

ja.

Vraag 13. De ACM deelt in deze paragraaf haar opvatting over de wenselijkheid om kleinverbruikers op het laagspanningsnet uit te zonderen van het invoedingstarief.

a. Deelt u de opvatting van de ACM over deze uitzondering? Kunt u uw antwoord toelichten?

Nee. Een groot deel van de hernieuwbare elektriciteit is afkomstig van zon op dak bij kleinverbruikers. Op zonnige dagen is dit zelfs dermate omvangrijk dat deze elektriciteit zelfs naar hoger gelegen netvlakken getransporteerd wordt. Dit leidt tot kosten die betaald dienen te worden. Het uitsluiten van de groep die juist deze kosten veroorzaakt strookt niet met het principe van kostenreflectiviteit. De overweging die de ACM maakt dat het proces rondom tariefaanpassingen bij kleinverbruik niet doorkruist dient te worden door een invoedingstarief is een gelegenheidsargument en doet geen recht aan de situatie. Het kan een idee zijn om het invoedingstarief mee te nemen in de herziening van het capaciteitstarief en tot die herziening de kosten bij de afnemers op laagspanning te beleggen.

b. Bij welke partij(en) moeten de kosten voor invoeding door kleinverbruikers volgens u belegd worden? Ziet u nog andere mogelijkheden dan hierboven beschreven? Kunt u uw antwoord toelichten?

VEMW stelt voor het invoedingstarief mee te nemen in de herziening van het capaciteitstarief en dus de kosten neer te leggen bij de invoedende kleinverbruikers. Totdat de herziening voltooid is kunnen de kosten worden neergelegd bij de afnemende kleinverbruikers.

Vraag 14. De ACM spreekt in deze paragraaf haar voorlopige voorkeur uit om invoeders op het net op zee niet uit te zonderen van (een deel van) een invoedingstarief.

a. Zouden invoeders op het net op zee moeten worden uitgezonderd van (een deel van) een invoedingstarief? Zo ja, van welk deel en waarom? Zo nee, waarom niet?

Nee, invoeders op het net op zee voeden als elke andere invoeder in en er is daarom geen reden om ze uit te zonderen.

b. In het geval van een uitzondering; waar moeten de kosten van invoeders op het net op zee belegd worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

n.v.t.

Vraag 15. Hoe moet het invoedingstarief voor bi-directionele netgebruikers worden vormgegeven?

Hetzelfde als voor elke andere invoeder. Bi-directionele netgebruikers belasten het net twee keer, wanneer ze afnemen en wanneer ze invoeden. Nu betalen ze enkel voor afname. Bij de introductie van een invoedingstarief gaan die kosten omlaag en komt dat deel bij invoeders terecht, waar zij ook deel van uitmaken. Als zij zouden worden uitgezonderd van het invoedingstarief krijgen zij wel de baten van afnemers maar dragen ze niet de lasten van de invoeders. Dat lijkt scheef. Het is immers niet zo dat er twee keer betaald wordt voor hetzelfde gebruik. Er wordt twee keer elektriciteit getransporteerd en daarmee wordt het net twee keer belast. Wel is het logisch dat deze netgebruikers slechts één keer de kW_{contract} betalen.

Vraag 16. Zou de ACM een overgangperiode/ingroeipad moeten hanteren bij de invoering van het invoedingstarief? Zo ja, hoe zou dit ingroeipad er uit moeten zien? Welke termijnen zou de ACM bijvoorbeeld moeten hanteren? Zo nee, waarom niet?

Dat is afhankelijk van de hoogte van het invoedingstarief. Indien de EU-grens wordt gehanteerd lijkt dat niet nodig omdat het niet om enorme tarieven gaat. Bij grotere stappen kan het goed zijn om een overgangperiode van bijvoorbeeld 5 jaar te hanteren. Dat geeft ook de kans om het invoedingstarief voor invoedende kleinverbruikers vorm te geven.

Vraag 17. De ACM gaat in deze paragraaf in op een eventuele toepassing van een cap of bandbreedte voor de hoogte van het invoedingstarief.

a. Zou de ACM een dergelijke cap of bandbreedte toe moeten passen? Zo ja, hoe hoog zou deze dan moeten zijn? Zo nee, waarom niet?

Nee. De huidige tarieven voor afnemers zijn ook niet gemaximeerd. Er moet een duidelijke verdeling komen tussen invoeding en afname en deze verdeling dient gehanteerd te worden ongeacht de hoogte van de kosten. Wel moet hierbij wederom rekening gehouden worden met het feit dat een invoedingstarief moet voldoen aan de randvoorwaarden zoals benoemd in deze zienswijze. Wellicht is een cap nodig om hieraan te kunnen voldoen.

b. Is een cap of bandbreedte volgens u verenigbaar met het principe van kostenreflectiviteit? Kunt u uw antwoord toelichten?

Nee. Wanneer de kosten stijgen, stijgen ze zowel voor afnemers als voor invoeders. Op het moment dat er een cap bestaat voor invoeding zouden de tarieven voor afnemers onevenredig stijgen en dat is niet kostenreflectief.

Tot slot wil VEMW nogmaals het belang benadrukken van een onafhankelijk onderzoek naar de gevolgen van een invoedingstarief op de korte en lange termijn door de ACM. VEMW is nog niet overtuigd dat een invoedingstarief dan aan de genoemde randvoorwaarden voldoet mogelijk is, maar wordt hier graag van overtuigd. De energie- en industrietransitie waar we ons in bevinden

---

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

brengt een enorme onzekerheid met zich mee en het is dan ook zeer onverstandig om zeer ingrijpende veranderingen, zoals een invoedingstarief, door te voeren zonder de gevolgen duidelijk in kaart te hebben en overtuigd te zijn van het positieve effect.

VEMW verzoekt de ACM de door haar ingediende zienswijze te betrekken bij de verdere besluitvorming naar aanleiding van deze consultatie.

Hoogachtend,

w.g.

[Redacted signature]